

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/1459

KARAR NO : 1982/98

ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasaya 2310 sayılı yasa ile eklenen ek-1 maddedeki koşulları içeren suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Zeki Engin ve arkadaşları.

O L A Y : 6.8.1978 gününde sanıklardan Ali Seydi Saltan, Aslan Özdemir, Abdurrahman Kıpça, Mehmet Ateş ve Derviş Koncak'ın (Kıncal) yakınıcılardan Cemalettin ve Duran Kandemir'e ait kahvehaneye 6136 sayılı Yasa'ya aykırı tabancaları ile öldürmek kastıyla ateş ettikleri, kahvehanede oturan Ali Engin'i yaraladıkları, Zeki Engin'in de tabanca ile diğer sanıklara ateş ettiği, sanık Zeki'nin evinde yapılan aramada 23 adet dolu tabanca me misinin ele geçirildiği Adana C.Savcılığı'nca ileri sürülerek, sanıklar hakkında ilk soruşturmanın yapılması istemiyle kamu davası açılmıştır.

Adana 1.Sorğu Hakimliği, 16.10.1978 gününde, 1978/107-129 sayı ile; sanıklar Ali Seydi Saltan Abdurrahman Kıpçak, Mehmet Ateş ve Derviş Koncak'ın aranıp da bulunmalarını deniyle, bunlar hakkındaki ilk soruşturmanın geçici olarak durdurulmasına ve dosyanın tefri kine, sanık Aslan Özdemir'in eylemine uyan 6136 sayılı Yasa'nın değişik 13.ve T.C.K.nun 450/4., sanık Zeki Engin'in eylemine uyan 6136 sayılı Yasa'nın değişik 13.ve T.C.Y.nın 448 62.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle son soruşturmanın Adana ağır ceza mahk m sinde açılıp yapılmasına karar vermiştir.

Adana 3.Ağır Ceza Mahkemesi, 11.1.1979 gününde, 1978/282, esas 1979/6 karar sayı ile; sanıklara atılı suçların, sıkıyönetim ilânını gerektiren eylemlerden olduğu ve 1402 sayılı Yasa'nın 13., 15.maddeleri kapsamına girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı, sanıklardan Derviş Kıncal'ın o olayda anlatılan gurup içinde bulunduğu gerekçesiyle düzenlediği 11.3.1979 gün, 1979/217 esas sayılı ek iddianame ile anılan sanığın eylemine uyan T.C.Y.nın 450/4., 62.maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle ve sanık Mehmet Ateş'in de keza aynı gurupta ateş eden kişiler arasında bulunduğunu ileri sürerek 3.4.1979 gün, 1979/217 esas sayılı ek iddianame ile eylemine uyan T.C.Y.nın 450/4., 62., maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle h larında kamu davaları açmıştır.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1.Nolu Askeri Mahkemesi, 21.4.1980 gününde davayı bir bölüm sanıklar yönünden mahkûmiyet, bir bölümü yönünden beraatle sonuçlandırmıştır. Ancak sanık vekillerinin ve Askeri Savcılığın temyiz istemi üzerine askeri Yargıtay 3.Dairesi, hükmün görev yönünden bozulmasına karar vermiştir. Bozmaya uyan sıkıyönetim askeri mahkeme

si,30.3.1981 gününde 1981/706-339 sayı ile;1402 sayılı Yasa'nın 13/a.maddesinde öngörülen süre koşulu ve görülmekte olan davalarla bağlantılı olarak işlendiğini ileri sürerek görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece,her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü,Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda,Fethi Özdural,İsmail Oğuz,Nevzat Doğan,Y.İsmet Ayer,Halûk Yardımcı ve Cezmi Elgin'in katılmaları ile yaptığı 15.3.1982 gün toplantıda,geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler,Cumhuriyet Başsavcılığı'nın ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli bulunduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan,toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ve Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Demir Akarsu'nun Askeri Yargı'nın görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklar gerek hazırlık gerekse ilk soruşturmadaki anlatımlarında,sağcı ülkücü gruptan olduklarını söylemektedirler.Sadece sanıklardan Zeki Engin sol görüş sahibidi ve son soruşturma kararında belirtildiğine göre suç,kardeşi Ali Engin'in sanıklar tarafından tabanca ile vurularak yaralanması üzerine işlemiştir.Ayrıca sanıklardan Aslan Özdemir'in hazırlık soruşturması sırasında Yavuzlar mahallesinde bulunan ülkücü derneğin yönetim kurulu başkanı olduğu,sanık Mehmet Ateş hazırlık soruşturmasında sanıkları uzun bir aradı sonra MHP parti binasında gördüğü,askeri mahkemede ki ifadesinde ise olaydan sonra MHP gelik kollarına gittiği,yakınıcı Ali Engin sanıkların sağ görüşlü olduğu ve mahallede sürekli olay çıkardıkları,sanık Derviş Koncak (Kıncal) da askeri savcılıkta sağ görüşlü olduğu,sanıklarla silâhlı bir çatışmaya karıştığı,mağdurla aralarında görüş ayrılığı bulunduğu yolundaki anlatımları ile olayın siyasal ve ideolojik yönünü açık bir biçimde belirlemektedir.

Sanıklara atılı suçların,salt ideolojik görüş ayrılığından kaynaklanması nedeniyle temel hak ve özgürlüklerden yaşam hakkına yönelik bu suçun,MGK.nin 7 numaralı kararının 4.maddesi kapsamına girdiği ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu kuşkusuzdur.

Gerçi suç, Adana ilini de kapsamına alarak 26.12.1978 gününde ilân edilen sıkıyönetimden önceki üç ayın dışında işlenmiş ise de,sanıklardan Aslan Özdemir'in ülkücü derneğin yönetim kurulu başkanı olduğu gerek kendi anlatımı ile,gerek mahkememiz ceza bölümünün 25.1.1982 günlü ara kararı gereği sorulan bu hususa adı geçen sanığın suç tarihinde "Genel merkezce ÜGD Adana şubesinin Yavuzlar mahallesi Orhan Kemal bulvarı 458.sokak 211,

ESAS NO: 1981/1459

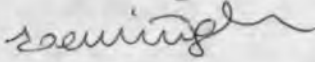
sayılı yerde bulunan kitaplığına 23.6.1978 tarihinde başkan olarak görevlendirildiği" biçimindeki Adana Emniyet Müdürlüğü'nün 9.2.1982 gün,37 sayılı cevap yazısı ile belirlendiğinin ülkücü derneklerin ise MHP ile ilişkili oldukları bilindiğinden,1402 sayılı Yasaya 2310 sayılı Yasa ile eklenen ek-1.madde uyarınca davanın,13.maddedeki yer ve zaman kaydına bakılmaksızın askeri yargı yerinde görülmesi gerekir.Diğer sanıkların ise C.M.U.Y.nın 3.ve 353 sayılı Yasa'nın 18.maddeleri uyarınca aynı yargı yerinde yargılanmaları zorunludur.

Bu nedenle,Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1.Numaralı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın,niteliğine göre Askeri Yargı'nın görevli bulunduğuna, Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1.Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 30.3.1981 günlü,1981/706-339 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 15.3.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

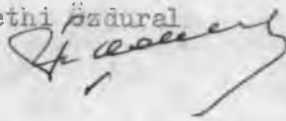
Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

Fethi Özadural

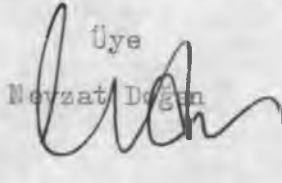
Üye

Email Oğuz

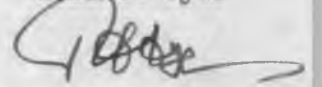
Üye

Nezhat Değen

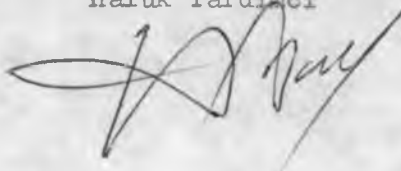
Üye

Y.İsmet Ayer

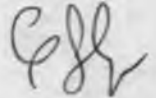
Üye

Halûk Yardımcı

Üye

Cezmi Elgin

5.4.1982

D/E